

Jednoduché účetnictví

Hana Jurajdová

Účetnictví

- **Jednoduché**
(účetnictví?)

- Výdaje a Příjmy
- Základ daně
- Tok finančních prostředků
- Knihy: peněžní deník, evidence

- **Podvojně**

- Náklady a Výnosy
- Zobrazení skutečnosti
- Zásada podvojnosti
- Zásada souvztažnosti
- Knihy: deník, hlavní kniha, analytické knihy

Kdo vede jednoduché účetnictví

- § 38a

- **Občanská sdružení**, jejich organizační jednotky, které mají právní subjektivitu, **círky a náboženské společnosti** nebo církevní instituce, které jsou církevní právnickou osobou, a **honební společenstva** mohou vést účetnictví podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění zákona č. 117/1994 Sb., zákona č. 227/1997 Sb., zákona č. 492/2000 Sb., zákona č. 353/2001 Sb. a zákona č. 437/2003 Sb., pokud jejich celkové příjmy za poslední uzavřené účetní období nepřesáhnou **3 000 000 Kč**; přitom se na ně vztahují ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, a jeho prováděcích právních předpisů, která upravují účtování v soustavě jednoduchého účetnictví, ve znění účinném k **31. prosinci 2003**.

Právní úprava jednoduchého Ú

- Právní úprava k 31. 12. 2003!
- Vyhláška č. 507/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky účtující v soustavě jednoduchého účetnictví

Knihy jednoduchého účetnictví

- Peněžní deník
- Kniha pohledávek a závazků
- Další knihy dle potřeb, tj. např.
  - Inventární karty (kniha dlouhodobého majetku)
  - Kniha finančního majetku
  - Kniha cenin
  - Kniha DPH (kniha pro sledování nepřímých daní)
  - Skladové karty (kniha zásob)
  - Mzdová agenda (mzdové listy, rekapitulace mezd)

Peněžní deník by měl informovat o:

- **Příjmech a výdajích** peněžních prostředků v **hotovosti** a jejich zůstatcích
- **Příjmech a výdajích** peněžních prostředků u **finančních institucích** a jejich zůstatcích
- **Průběžných položkách**
- **Úhrnech příjmů a výdajů** od počátku účetního období ke konci každého kalendářního měsíce a při uzavírání deníku

Zápisy v deníku

- Umožňují zjistit po skončení zdaňovacího období dílčí základy daně z příjmů, popř. příjmy a výdaje podle jednotlivých činností v souladu s požadovaným členěním pro účely daně z příjmů,
- Umožňuje zjistit hospodářské výsledky v členění požadovaném zvláštními právními předpisy

Účtování v peněžním deníku

- Počáteční zůstatky se uvádějí vždy před započítáním účtování a na počátku každého měsíce
- Průběžné položky – co to je?
- Dostatek volných sloupců u příjmů a výdajů, aby organizace mohla tyto použít podle vlastní potřeby a činnosti

V deníku se neúčtují:

- Operace charakteru předpisu plateb, odvodů, vystavených a přijatých faktur

Poznámka: ukázka peněžního deníku

Výkazy

- Výkaz o **majetku a závazcích** (viz ukázka)
- Výkaz o **příjmech a výdajích** (viz ukázka)

Daň z příjmů

- Zákon a o daních z příjmů určuje neziskovým organizacím oproti jiným poplatníkům zvláštní pravidla.
- **Evidence.** Nezisková organizace je především povinna evidovat v účetnictví náklady/výdaje a výnosy/příjmy v členění pro daňové účely, tzn. odděleně ty náklady a výnosy, které jsou předmětem daně z příjmů, od nákladů a výnosů, které jsou od daně z příjmů osvobozeny, a samostatně pak náklady a výnosy, které předmětem daně nejsou.

Daň z příjmů

- **Předmět daně z příjmů.** U neziskových organizací jsou předmětem daně vždy výnosy/příjmy :
  - z reklam,
  - z členských příspěvků,
  - z nájemného,
  - z hospodářské činnosti,
  - z hlavní činnosti, pokud jsou vyšší než náklady na tuto činnost.

Daň z příjmů

- Naopak předmětem daně **nejsou výnosy z úroků** z vkladů na běžném účtu
- a dále **výnosy** z činnosti, pro kterou byla nezisková organizace založena, tj. **z hlavní činnosti**, která je jejím posláním.
- Toto pravidlo ale platí pouze za předpokladu, že náklady na tuto hlavní činnost nejsou nižší než výnosy z ní vyplývající, a v takovém případě je z této činnosti daňový základ roven nule.
- Pokud však výnosy z hlavní činnosti převyšují náklady na dosažení, zajištění a udržení těchto výnosů, pak i tato hlavní činnost je předmětem daně z příjmů neziskové organizace.

Daň z příjmů - osvobození od daně

- Od daně z příjmů jsou mimo jiné osvobozeny **členské příspěvky** přijaté podle stanov, zřizovacích nebo zakladatelských listin zájmovými sdruženími právnických osob, profesními komorami s nepovinným členstvím, občanskými sdruženími, odborovými organizacemi, politickými stranami a politickými hnutími.
- U registrovaných církví a náboženských společností jsou dále od daně osvobozeny **výnosy z kostelních** sbírek, příjmy za církevní úkony a příspěvky jejich členů.
- Pro nadace a nadační fondy platí mimo jiné i osvobození výnosů plynoucích z pronájmu nemovitostí, z pronájmu uměleckých děl, z úrokových příjmů a jiných výnosů z cenných papírů, pokud jsou tyto složky majetku **součástí nadačního jmění a jsou zapsány v nadačním rejstříku**.
- Osvobozeny od daně z příjmů jsou i **úroky z peněžních prostředků**, které jsou součástí nadačního jmění, za podmínky, že jsou uloženy na zvláštním účtu u banky.

Příklad:

činnost / druh výnos, náklad	příjmy	výdaje	rozdíl	zdaňovaná činnost			nezdaňovaná činnost		
				příjmy	výdaje	rozdíl	příjmy	výdaje	rozdíl
členské příspěvky/občerstvení									
pronájem honidby									
bankovní úroky/poplatky									
prodej zvěře/nákup									
celkem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Literatura:

- **Jednoduché účetnictví po úpravách k 1.1.2008**
- Na podzim roku 2007 byla schválena novela zákona o účetnictví, ze které vyplývá, že občanská sdružení (vč. odborových organizací), jejich organizační jednotky, které mají právní subjektivitu, církve a náboženské společnosti nebo církevní instituce, které jsou církevní právnickou osobou, a honební společenstva, mohou účtovat v jednoduchém účetnictví. Z toho důvodu vydalo nakladatelství ANAG publikaci, která má těmto organizacím pomoci při vedení jednoduchého účetnictví. Kniha se zabývá právním rámcem jednoduchého účetnictví, účtováním v soustavě jednoduchého účetnictví (i přechodem na účetnictví ve zjednodušeném rozsahu), samotným vedením jednoduchého účetnictví, obsahuje vzory výkazů a knih týkajících se vedení jednoduchého účetnictví - peněžní deník, knihy závazků a pohledávek, evidenci majetku, mzdovou evidenci, inventarizaci, archivaci atd. Dále zpracovává problematiku příjmů účetních jednotek z pohledu zákona o daních z příjmů (např. výkazy pro daňové účely, daňová přiznání) a nezapomíná ani na následnou kontrolu účetnictví a hospodaření.
- autor: Ing. Marie Krbečková, Jindřiška Plesníková, vydal: Anag, spol. s r.o., podle stavu k 12.02.2008, 152 stran

- **Jednoduché účetnictví pro občanská sdružení**
- Pokud vaše organizace účtuje stále ještě v jednoduchém účetnictví, určitě byste si neměli nechat uniknout publikaci Jednoduché účetnictví, kterou TDC (tiskové distribuční centrum, pro skauty) opět ve spolupráci s Janem Stejskalem v minulém roce vydalo.
- Publikace Jednoduché účetnictví v kostce shrnuje poznatky o účetní soustavě, která je v posledním období na samém okraji zájmu. Je to z důvodu výjimečnosti a výlučnosti jeho vedení pro občanská sdružení a jejich organizační jednotky, dále honební společenstva, církve a církevní právnické osoby.
- Je třeba, aby i ty účetní jednotky, které doposud nepřešly na podvojně účetnictví, měly kompletní přehled o systému vedení jednoduchého účetnictví, o jednotlivých náležitostech, účetních knihách a postupech. To vše najdete v této publikaci.